

Recto verso: een gebaar waarmee we ons afval verminderen p. 2 en 3

Kort p. 3

Rubriek Voorbeeld p. 4

De nieuwe diensten van de facilitatoren p. 5

Bereid uw bedrijf voor op de luchtverontreinigingspieken p. 6

Rubriek Advies p. 7

Nieuwe wetgeving p. 8

Recto verso printen: een gebaar waarmee we ons afval verminderen

> **IEDEREEN**

>> **AFVAL**

De gemeenschap draagt hoge kosten om het afval van de Brusselse ondernemingen en huishoudens op te halen en te verwerken. Wat is daarvoor de oplossing? Een vermindering van de hoeveelheid afval. Dat is de doelstelling van de Europese Week van de Afvalvermindering die zal plaatsvinden van 22 tot 30 november.

Een symbolisch gebaar illustreert wat er kan gebeuren om het afval in de ondernemingen te verminderen: recto verso printen. Er zijn immers heel wat werknemers in Brussel die met een computer werken. Als elke werknemer bij de helft van zijn printopdrachten recto verso

zou printen, zou dat het papierverbruik al met een kwart doen dalen. We spreken dan over 2.500 vellen papier per werknemer.

Wilt u verder gaan dan alleen maar dit symbolische gebaar? In de kantoorsector is een groot potentieel aanwezig om het afval te verminderen, vanwege de verschillende soorten en hoeveelheden afval die er geproduceerd worden en vanwege het belang van de sector in de Brusselse economie. Dien een actievoorstel in voor de sensibilisering voor de preventie van afval, papier, verpakking of voedselverspilling in kantines. Ontdek in deze publicatie welke hulpmiddelen Leefmilieu Brussel u allemaal aanreikt om actief deel te nemen aan de Europese Week van de Afvalvermindering. Wilt u deelnemen? Vul dan voor 15 oktober 2008 het inschrijvingsformulier in op www.leefmilieubrussel.be

p. 2 en 3: Recto verso printen: een gebaar waarmee we ons afval verminderen

3 nieuwe Facilitatoren

> **IEDEREEN**

>> **ENERGIE, ECOCONSTRUCTIE, AFVAL, DUURZAME WIJKEN**

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest breidt zijn netwerk van facilitatoren ten dienste van de professionals uit: naast Energiefacilitatoren zijn er voortaan ook Facilitatoren voor ecoconstructie, duurzame wijken en papier.

Bent u op zoek naar informatie over:

- technologieën en leveranciers?
- de verschillende mogelijke financiële hulpmiddelen?
- de beschikbare instrumenten?

Bent u op zoek naar:

- hulp om de administratieve documenten in te vullen?
- begeleiding bij de verschillende stappen van een procedure?
- omkadering van uw bouw- en renovatieprojecten?
- hulp om prijsopgaven te vergelijken?

Wend u dan tot de facilitatoren. Die experts beantwoorden uw vragen via mail of aan de telefoon. Zij doen aanbevelingen voor uw projecten, ongeacht hoe ver die al gevorderd zouden zijn.

p. 5: De nieuwe Facilitatoren

Recto verso printen: een gebaar waarmee we ons afval verminderen

> IEDEREEN

>> AFVAL

De gemeenschap draagt hoge kosten om het afval van de Brusselse ondernemingen en huishoudens op te halen en te verwerken en dat afval vormt een groot milieuprobleem. Wat is daarvoor de oplossing? Een vermindering van de hoeveelheid afval!

Recto verso printen om ons afval te halveren

Daarom sluit het Brussels Gewest zich bij heel wat Europese regio's en steden aan in de organisatie van een Europese Week van de Afvalvermindering. De allereerste editie van die week zal dit jaar plaatsvinden van 22 tot 30 november. Het is de bedoeling om burgers, ondernemingen en overheden in heel Europa met deze week te sensibiliseren voor het feit dat het beste afval het afval is dat niet bestaat. En dat er heel wat concrete middelen en manieren bestaan om de hoeveelheid afval die we met zijn allen produceren fors te verminderen.

Brussel heeft ervoor gekozen een symbolisch gebaar te promoten: recto verso printen. Mensen moeten er gewoon maar even aan denken recto verso te printen om op die manier de helft minder papier te gebruiken! Volgens een studie van Leefmilieu Brussel gebruikt echter maar 10 % van de werknemers in het Brussels Gewest de recto-versofunctie van zijn printer geregeld.

Naast dit eenvoudige en symbolische voorbeeld zijn er nog heel wat andere manieren om de hoeveelheid gebruikt papier te verminderen: onnodig afdrukwerk verminderen (16 % van de afgedrukte vellen wordt nooit gebruikt), de digitale opslag van documenten veralgemenen, alleen maar de écht nuttige delen van grote documenten printen, enz.

Op uw werkplaats

Net zoals in veel ondernemingen, scholen en administraties zal tijdens die Europese Week van de Afvalvermindering aan alle werknemers gevraagd worden bij hun afdrukwerk altijd de rectoversofunctie te gebruiken.

Op de website van Leefmilieu Brussel zal naar gelang van de binnengekomen engagementen een regelmatig bijgewerkte rectoversobarometer komen die toont hoeveel papier er al bespaard is.

Enkele goede redenen om mee te doen

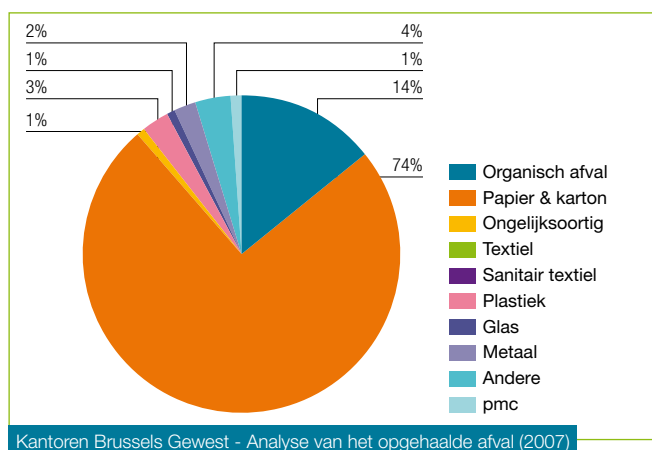
Er werken 340.000 werknemers in Brussel. Alle kantoorpersoneel verbruikt gemiddeld 10.000 vellen papier per jaar. Als elke kantoorwerknemer bij de helft van zijn printopdrachten recto verso zou printen, zou dat het papierverbruik al met een kwart doen dalen. We spreken dan over 2.500 vellen papier of 12,5 kg papier per werknemer minder!

Bovendien zou u als één van de eersten meedoen met een proefactie op Europees niveau. De eerste editie van de Europese Week van de Afvalvermindering vloeit eigenlijk voort uit een internationale samenwerking tussen steden en regio's die zijn aangesloten bij ACR+ (Vereniging van Steden en Regio's voor Recyclage en het duurzaam beheer van Hulpbronnen).

Tot slot zou uw deelname aan die week u bij klanten, leveranciers en aandeelhouders het beeld helpen opleveren van een verantwoorde en moderne onderneming. Leefmilieu Brussel zal de deelnemende ondernemingen zichtbaar maken op zijn website en op de promotiemiddelen.

Verder gaan?

Wilt u nog verder gaan dan die symbolische rectoversoactie? Organiseer binnen uw onderneming een sensibiliseringsactie voor de preventie van afval. In de kantoorsector is immers een groot potentieel aanwezig om het afval te verminderen, vanwege de verschillende soorten en hoeveelheden afval die er geproduceerd worden en vanwege het belang van de sector in de Brusselse economie. Er zijn acties mogelijk rond papierverbruik, verpakking, of voedselverspilling in kantines.

Kantoren Brussels Gewest - Analyse van het opgehaalde afval (2007)

Kies op basis van uw reële kantooromgeving de actie die de grootste kans op slagen heeft. Enkele ideeën:

- ~ een actie tegen de verspilling van voedsel in de bedrijfskantine: uit proefacties is namelijk gebleken dat mensen soms veel weggooien van de etenswaren die ze kochten;
- ~ in de cafetaria of vergaderzalen herbruikbare bekertjes of tassen aanbieden in de plaats van plastic wegwerpbekertjes of -tassen;
- ~ binnen de onderneming een ruilbeurs en/of tweedehandsbeurs organiseren;
- ~ de bestellingen voor aankopen aanpassen om voorrang te geven aan geconcentreerde gerecycleerde producten, producten met statiegeld, herbruikbare producten;
- ~ communiceren over de resultaten van de bestaande preventiemaatregelen: een minitentoonstelling voor de cafetaria, enkele affiches vlak bij printers of op de informatieborden of via e-mail en het intranet, enz.

Alle middelen zijn goed: activiteiten, ruilbeurzen of kleine tweedehandsbeurzen, verspreiding van informatieschermen, visuele demonstratie van het afval dat men kan vermijden, middagdebatten, bekendmaking van de reeds behaalde resultaten of van de vaststellingen, sensibiliseringsartikel in de bedrijfskrant.

Leefmilieu Brussel helpt u

Als u beslist om mee te doen, ondersteunt Leefmilieu Brussel u met het grafisch werk van de Europese Week van de Afvalvermindering en met de kit voor de promotie van de campagne, en ook met alle andere communicatiemiddelen ter vermindering van het papierverbruik op kantoor (downloaden op onze website www.leefmilieubrusseel.be > professionals > thema's > afval > minder papier

Hoe neemt u deel?

Vul voor 15 oktober 2008 het inschrijvingsformulier in op onze website www.leefmilieubrusseel.be

Contactpersoon: mevrouw Yannic Delmotte, yde@ibgebim.be,
02 775 75 66

KORT

< LABEL «ECODYNAMISCHE ONDERNEMING» >

In 2000 startte Leefmilieu Brussel met het label «Ecodynamische onderneming», en intussen is dat label een officiële erkenning geworden van de goede praktijken van milieubeheer van de Brusselse ondernemingen. Het label belooft hun milieudynamisme en hun vooruitgang inzake het beheer van, bijvoorbeeld, afval, energieverbruik, verplaatsingen of het rationele gebruik van grondstoffen. Geïnteresseerd? Neem dan deel aan onze seminars en opleidingen. Leefmilieu Brussel organiseert elk jaar:

- een «initiatie milieumanagement» in een cyclus van drie of vier seminars (maart-april); in die opleiding leert u de basismethoden van het milieumanagement kennen;
- verscheidene 'à la carte' seminars over verschillende thema's (van september tot november).

In die interactief opgevatte seminars krijgt u praktische tips van specialisten en leert u allerlei nuttige zaken uit de feedback van andere instellingen. Het programma is te raadplegen op www.leefmilieubrusseel.be/ecomanagement. Contact: ecodyn@ibgebim.be, 02/775 75 75.

< SUCCES VOOR BOFAS >

BOFAS beheert het bodemsaneringsfonds voor tankstations die worden uitgebaat als verkooppunten voor het publiek. De voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op middelen uit het fonds werden in 2007 uitgebreid: daarom kregen de potentiële aanvragers een tweede en laatste kans om een beroep te doen op BOFAS (de uiterste datum was 20 maart 2008). De uiteindelijke balans voor heel België is bijzonder positief: er werden 1.753 aanvragen ingediend. De zegepalm gaat naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, want daar liepen 105 verzoeken tot interventie binnen, dat is zeven keer meer dan wat verwacht werd. De gesloten tankstations zullen worden opgenomen in het saneringsprogramma van BOFAS en de sites die gesaneerd moeten worden, zullen volledig op kosten van het BOFAS worden behandeld. In de tankstations die open blijven, moet de exploitant de saneringswerken zelf laten uitvoeren en kan die de vzw BOFAS een verzoek tot terugbetaling indienen, wel met een maximum van 62.000 euro (37.200 euro voor de bodem, en 37.200 euro voor het grondwater).

Meer info vindt u op www.bofas.be

< VERKOOPT U EEN ONROEREND GOED? DENK EERST AAN DE BODEM! >

Verkoopt u als particulier of als professioneel onroerend goed in Brussel? Vraag dan de nieuwe folder aan over uw verplichtingen inzake bodemverontreiniging die Leefmilieu Brussel zopas voor u publiceerde. U kunt de folder ook downloaden op www.leefmilieubrusseel.be, of aanvragen via info@environnement.be of 02 775 75 75

Moet u als notaris een verkoopakte opstellen voor een onroerend goed in Brussel? Weet dan dat er voortaan op de portaalsite van de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen een elektronische toepassing is waarmee u informatie kunt opvragen over de bodemkwaliteit (e-notariat).

< BROCHURE OVER DE NIEUWE WETGEVING VOOR KOELTECHNIEK >

De geklasseerde koelinstallaties kunnen stoffen die de ozonlaag aantasten en/of fluorhoudende broeikasgassen uitstoten. Daarom keurde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 22 maart 2007 een nieuw besluit goed dat een bekwaamheidscertificaat in de koeltechniek invoert voor koeltechnici. Er is een brochure waarin alle informatie over die nieuwe wetgeving staat.

U kunt die bestellen bij info@leefmilieubrusseel.be of u kunt de brochure ook online raadplegen. Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met Johan Leon, jle@ibgebim.be, 02 775 79 51

Midi Atrium: 41% minder gas met eenvoudige ingrepen

> BEHEERDERS VAN GEBOUWEN >> ENERGIE

Net als andere parastatale instellingen (De Post, Belgacom, de Nationale Loterij) verbond de NMBS-groep er zich in juli 2005 toe, tegenover de federale regering, om zijn energieverbruik met 7,5 % te doen dalen tegen 2012 en met 20 % tegen 2020 (ten opzichte van 2005). Een voornemen dat concrete vormen aanneemt via een groot project rond het 'Midi Atrium'-gebouw.

In het gebouw aan de Hallepoortlaan, het Midi Atrium van het NMBS Zuidstation, bevindt zich de maatschappelijke zetel van de NMBS-groep. Het gebouw herbergt ongeveer 1.500 personeelsleden op elf verdiepingen (38.000 m²), plus vier ondergrondse verdiepingen (10.000 m²). Hoewel het gebouw amper tien jaar geleden werd gebouwd, is het niet ontworpen met energiebesparing voor ogen. Toen de NMBS-groep het gebouw kocht, werd daarom beslist maatregelen te treffen om de gas- en elektriciteitsuitgaven voor het gebouw te verminderen: een sensibilisering van het personeel en een aantal investeringen hebben indrukwekkende resultaten opgeleverd.

Op basis van zijn opleiding 'energieverantwoordelijke' identificeerde de technische verantwoordelijke van het gebouw de sleutelposten waar corrigerende maatregelen getroffen konden worden. Wat de elektriciteit betreft, hadden de lokalen overal dezelfde felle verlichting: kantoren, ingangen, trappen, computerzaal, enz. Er was overigens één schakelaar voor 1.000 m² verlichting, zonder verdere onderverdeling in zones. De ventilatie stond dag en nacht aan. Om te verwarmen, waren er 1.500 ventilator-convectoren die volledig onafhankelijk van elkaar werken en die binnen eenzelfde ruimte soms tegenstrijdig ingesteld waren! In 2007 werden de eerste maatregelen getroffen; die hadden voornamelijk betrekking op de regeling van verlichting en verwarming. Met technische maatregelen en een veranderde houding van het personeel is 41 % gas en 10 % elektriciteit minder verbruikt!

Midi Atrium NMBS: gedifferentieerde verlichting per zone en geïntegreerde ventilatie.

Maatregelen zonder investeringen

Er zijn een aantal eenvoudige maatregelen getroffen waarvoor geen investeringen nodig waren. Toch waren de resultaten echt wel indrukwekkend:

- ~ de ventilatie enkel laten werken wanneer er personeel in het gebouw aanwezig is, dus van 8 tot 17 uur;
- ~ de verwarming van de ingeblazen lucht instellen op 17 °C in plaats van 20 °C;
- ~ de afkoeling pas laten starten op 23 °C in plaats van op 21 °C;
- ~ de verlichting beperken waar dat kan: verwijdering van één neon-lamp op twee in de gangen, automatische uitschakeling van de verlichting na 1 uur in de computerzaal, enz.

De investeringen

- ~ de regeling van de ventilator-convectoren centraliseren op één bediening per bureau, om tegenstrijdige afregelingen te vermijden;
- ~ de werking van de ventilator-convectoren beperken door middel van programmering;
- ~ in zones passagedetectoren installeren op de kantoorverdiepingen, zodat de verlichting uitgaat vijf minuten nadat er voor het laatst een werknemer passeerde;
- ~ lampen en TL-buizen vervangen door uitrusting die minder energie verbruikt of die efficiënter is.

En er is ook een campagne om het personeel te sensibiliseren (met affiches, brochures, stickers, enz.) en aan te sporen op een verantwoorde manier gebruik te maken van verlichting, verwarming, airconditioning, ventilatie, computers, fotokopieermachines, enz.

De resultaten

- Elektriciteitsverbruik: - 9,3 % (in 2007 ten opzichte van 2005)
- Gasverbruik: - 41,4 % (in 2007 ten opzichte van 2005) en - 33,3 % rekening houdend met temperatuurwisselingen
- Investering: 650.000 euro
- Besparing op elektriciteitsfactuur: 91.500 euro (in 2007, ten opzichte van 2006)
- Besparing op gasfactuur: 19.000 euro (in 2007, ten opzichte van 2006)
- Terugverdientijd van de investering: 6 jaar

In 2008 zal de NMBS-groep het daar niet bij laten; het is wel de bedoeling die energiebesparingsacties voort te zetten. De verschillende investeringen die voor 2008 gepland zijn, zouden het verbruik voor de verlichting met 66 % moeten doen afnemen.

Meer info: Energiefacilitator tertiaire sector: 0800 85 775, fac.tert@ibgebim.be

De nieuwe Facilitatoren

> IEDEREEN

>> ENERGIE, ECOCONSTRUCTIE, AFVAL, DUURZAME WIJKEN

Het Gewest heeft een netwerk van specialisten samengesteld die u kunnen helpen uw milieubeleid te voeren: de Facilitatoren. U kunt bij die specialisten terecht voor informatie over uw verplichtingen en de middelen om die verplichtingen na te komen, maar ook voor alle acties die u kunt ondernemen om uit eigen beweging de energie- en milieuprestatie van uw onderneming te verbeteren.

Naast Energiefacilitatoren – die al enige tijd actief zijn – biedt Leefmilieu Brussel nu ook de diensten aan van Facilitatoren inzake ecoconstructie, duurzame wijken en papier. Hieronder vindt u een korte beschrijving van die nieuwe facilitatoren en wijzen we ook nog eens op de reeds bestaande Facilitatoren.

De Papierfacilitator

Doelpubliek:

Directeurs, ecobeheerverantwoordelijken of gesensibiliseerde werknemers

De Papierfacilitator kan u helpen uw papierverbruik te verminderen, met behulp van een geïntegreerde aanpak die uit vier grote fasen bestaat:

- **de initiële diagnose:** nagaan hoeveel papier u verbruikt en het besparingspotentieel bepalen;
- **het actieplan:** de doelstellingen vastleggen en de acties kiezen (individuele inspanningen, verandering van uitrusting, veranderingen in de organisatie);
- **de uitvoering van het plan:** informeren, bewust maken, uw collega's opleiden in het veranderde gedrag dat u van hen vraagt;
- **de voortgang:** informeren, evalueren, evolueren.

«Voor het Sheraton-hotel in Brussel bijvoorbeeld», aldus Nathalie Ricaille, coördinatrice van het project, «stelden we vast dat er papier verspild werd gewoon maar omdat men in de Verenigde Staten en in Europa niet met hetzelfde papierformaat werkt. Dat probleem kon worden opgelost door de afdrukformaten aan te passen. In een andere onderneming stelden we vast dat de printers te ver van de werkplaats stonden: de werknemers vergaten hun afgedrukte documenten te komen halen, en zij moesten die dan verscheidene keren opnieuw afdrukken. Wij raadden aan om voor elke gebruiker een code te gebruiken: dat systeem 'verplicht' de gebruiker om zijn code in te voeren op de printer telkens wanneer hij zijn documenten wil komen ophalen.»

U kunt contact opnemen met de Papierfacilitator op fac.papier@ibgebim.be, 0800 85 775.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be > professionelen > afval > minder papier

> Lees ook ons artikel over de Europese Week van de Afvalvermindering op pagina 2 en 3.

De Facilitator Ecoconstructie

Doelpubliek:

Architecten, ingenieurbureaus, bouwheren en ondernemingen

Deze Facilitator wil ondernemingen die een gebouw bouwen of renoveren, helpen kiezen voor energiezuinige oplossingen die tevens milieuvriendelijk zijn en oog hebben voor de levenskwaliteit van de personen die er zullen werken. Die zogenaamde geïntegreerde aanpak omvat vijf domeinen: grondgebied, water, materiaal, comfort en gezondheid, en energie. De Facilitator kan u informatie bezorgen over vernieuwende praktijken, de juiste werkwijzen, goede uitrusting, aan te bevelen vaklui, referentierealiserings en de beschikbare hulpmiddelen. Hij organiseert ook seminars en thematische bezoeken aan sites.

Hij kan echter ook 'op maat' werken en zich baseren op uw projecten: antwoorden formuleren op uw specifieke vragen, aanbevelingen opstellen voor uw projecten, hoe ver die ook gevorderd zouden zijn, of ook deelnemen aan architectuurjury's.

Contact: Facilitator Ecoconstructie: fac.eco@ibgebim.be, 0800 85 775

Meer info vindt u op onze website www.leefmilieubrussel.be > professionelen > thema's > ecoconstructie > De facilitator

De Facilitator Duurzame Wijken

Doelpubliek: vastgoedontwikkelaars, architecten, overheden

De actie 'duurzame wijken' steunt wijkprojecten die aan duurzame ontwikkeling willen doen: energiebesparing, milieuvriendelijke renovatie, aangename en veiligere straten, een nieuw speelpleintje voor uw kinderen, straatfeesten, een composteringszone die voor iedereen openstaat, voorrang voor de zachte weggebruikers, enz. Voor de eerste editie werden vijf projecten geselecteerd.

Naast de acties voor bestaande wijken wil Leefmilieu Brussel ook grote vastgoedprojecten aan duurzame ontwikkeling laten doen. Om vastgoedontwikkelaars en overheden die duurzame wijken willen bouwen te ondersteunen, reikt Leefmilieu Brussel gratis logistieke ondersteuning en assistentie aan (juridisch, financieel, stedenbouwkundig, ...) via een Facilitator Duurzame wijken.

Die Facilitator informeert en sensibiliseert, maakt de uitwisseling van ervaring mogelijk, inventariseert de bestaande instrumenten, reikt expertise aan ten dienste van uw project, en adviseert u over stedenbouwkundige reglementeringen, inrichtingsschema's en -plannen, voorschriften en bestekken.

Contact: URBS, Facilitator Duurzame wijken voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, fac.qdw@ibgebim.be, 0800 85 7755

Doe uw bedrijf mee de luchtverontreinigingspieken bestrijden

- > ALLE ONDERNEMINGEN
- >> LUCHTVERONTREINIGING

In België doen zich in de winter regelmatig luchtverontreinigingspieken voor die gevolgen kunnen hebben voor het milieu en voor de gezondheid van de bevolking. Om die gevolgen te voorkomen, werkt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan een besluit over de maatregelen die getroffen zullen worden wanneer zich grote luchtverontreinigingspieken voordoen. De maatregelen zullen alleen maar het beoogde effect hebben wanneer de ondernemingen ze ondersteunen.

Bij luchtverontreinigingspieken in de winter gaat het vooral om stikstofdioxide en fijn stof. Die vervuilende stoffen worden uiteraard het hele jaar door bestreden, zoals we verder uitleggen, maar we kunnen de gevolgen van een luchtverontreinigingspiek ook op dat ogenblik zelf temperen. Het zijn die noodmaatregelen die in het ontwerp van besluit staan. Ze zijn verdeeld in drie categorieën, naar gelang van de concentratie van fijn stof en NO₂ in de lucht.

Interventiedrempel 1

Wanneer deze eerste drempelwaarde bereikt wordt, geldt op de ring een snelheidsbeperking van 90 km/uur en voert de politie meer snelheidscontroles uit in het Brussels Gewest (beperking tot 50 km/uur). Deze drempel wordt statistisch gezien gemiddeld twee tot drie keer per jaar bereikt.

Interventiedrempel 2

Wanneer drempelwaarde 2 wordt bereikt, treedt naast de maatregelen van interventiedrempel 1 ook nog een systeem van afwisselende autonummerplaten in werking; dat systeem houdt in dat de auto's waarvan de nummerplaat met een even cijfer eindigt wel mogen rijden en de auto's met een nummerplaat die eindigt op een oneven cijfer niet, en omgekeerd bij de volgende drempeloverschrijding. Milieuvriendelijke voertuigen (volgens de ecoscore, zie op www.ecoscore.be) hoeven dat systeem van afwisselende autonummerplaten niet te volgen. En die maatregelen gelden evenmin voor prioritaire voertuigen.

Vrachtwagens van meer dan 3,5 ton mogen bij de overschrijding van interventiedrempel 2 niet meer rijden tussen 7 en 10 uur en tussen 17 en 20 uur en moeten bijgevolg hun leveringsplanning bijstellen.

De MIVB zet dan extra bussen en trams in en rijdt gratis. Tot slot zal gevraagd worden de temperatuur in openbare gebouwen op overschrijdingsdagen in te stellen op maximum 20 °C. Deze drempel wordt statistisch gezien gemiddeld één keer om de twee à drie jaar bereikt.

Interventiedrempel 3

Bij de overschrijding van deze drempel is alle verkeer verboden, met uitzondering van prioritaire voertuigen. En de verplichting om de temperatuur dan op maximum 20 °C in te stellen, geldt dan voor alle gebouwen van de tertiaire sector.

Een nieuw voorstel stelt diverse interventies voor in geval van luchtvervuiling

Zich informeren en anticiperen

Uit de statistieken over de luchtverontreinigingspieken blijkt dat die noodmaatregelen geen belemmering zouden mogen vormen voor de sociaal-economische activiteiten van de bevolking en de gebruikers. Zo zou het systeem van afwisselende nummerplaten bijvoorbeeld maar één keer om de 2,5 jaar in voege treden (en die termijn wordt alsmáar langer); elk voertuig zou dus maar één keer om de vijf jaar door die regeling aan de kant moeten blijven.

Voordat die noodmaatregelen van kracht worden, zal de bevolking daar informatie over krijgen. Maar aangezien die luchtverontreinigingspieken aan de weersomstandigheden verbonden zijn, is het moeilijk om de gevaren te voorzien binnen een comfortabele termijn. Om de informatie goed te verspreiden, werkt Leefmilieu Brussel aan een praktische gids met de details van de maatregelen en ook aan een website die de weersomstandigheden en actuele metingen in realtime weergeeft.

NUTTIGE TIPS OM BINNEN UW ONDERNEMING TE VERSPREIDEN

Op korte termijn wanneer zich een luchtverontreinigingspiek voordoet:

- uw werknemers via de interne communicatiekanalen informeren over de gevaren van de luchtverontreinigingspiek;
- algemene tips verspreiden: lichamelijke inspanningen vermijden, de verwarming lager zetten, het openbaar vervoer nemen in plaats van de auto, als het echt niet anders kan om de auto te nemen een rustige en soepele rijstijl hanteren (eco-driving);
- het informatiebulletin van de intergemeentelijke cel voor het leefmilieu (IRCEL) over de luchtkwaliteit verspreiden. Dat bulletin is te downloaden op de website www.irceline.be;
- overwegen om de temperatuur in het gebouw te beperken tot 20 °C van zodra aangekondigd wordt dat er een luchtverontreinigingspiek op komst is;
- carpooling stimuleren door de werknemers bijvoorbeeld via het intranet een ontmoetingsforum aan te bieden of door op dagen met een luchtverontreinigingspiek telewerken of thuiswerken toe te staan.

Op lange termijn:

- een globalere aanpak starten en via de opstelling van een plan voor de ondernemingsverplaatsingen beginnen nadenken over de verplaatsingen die uw onderneming genereert. Ter herinnering: elke onderneming die meer dan 200 personen tewerkstelt op één site in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is verplicht een dergelijk plan op te stellen.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be > Professionelen > Mobiliteit
Contactpersoon: Xavier Nuyens, xnu@ibgebim.be, 02 775 76 57
Contact : Xavier Nuyens, xnu@ibgebim.be, 02 775 76 57

Hoe kunnen ondernemingen water besparen?

- > ONDERNEMINGEN, TERTIAIRE SECTOR, COLLECTIEVE HUISVESTING
>> RATIONEEL WATERGEBRUIK

Water is zowel voor ondernemingen als voor particulieren van vitaal belang: voor sanitair gebruik, om te wassen, om af te koelen, om te verwarmen, enz. De watervoorraden staan vandaag onder grote kwalitatieve en kwantitatieve druk. Enerzijds maakt de verontreiniging van de bodems en het oppervlaktewater het alsmaar duurder om water drinkbaar te maken. Anderzijds vertegenwoordigt het opgehaalde grondwater (70 % van het Brusselse leidingwater) bijna 74 % van de jaarlijkse hernieuwbare zoetwatervoorraad van België. Het watergebruik moet dus absoluut onder controle worden gehouden, en elke onderneming kan naar haar eigen maatstaf meewerken aan het rationele beheer van water.

Eenvoudige en rendabele acties

Zonder dat de gebruikers aan comfort moeten inboeten, kunt u met eenvoudige en goedkope middelen rationeel omspringen met water in de gebouwen. Een voorbeeld: een lekkende kraan (of erger nog, een lekkende wc-spoelbak) verspilt jaarlijks meer dan 2.000 liter water. Hier volgen enkele voorbeelden van eenvoudige rendabele acties:

- ~ beheers het waterdebiet met behulp van waterdrukregelaars; verminder het gebruik van energie voor warm water door de waterverwarmingsuitrusting en de kraantjes dichterbij te brengen; installeer lekdetectors;
- ~ pas de kranen aan, meer bepaald met debietbeperkers, een spaardoucheknop, een thermostatische mengkraan, automatische kraantjes;
- ~ installeer uitrustingen die weinig water verbruiken: toiletten met een spaarknop, onderdruktoiletten of chemische toiletten; urinoirs zonder water, ergonomische badkuipen;
- ~ kies een sanitaire uitrusting die minder water verbruikt: een douche (± 60 liter) in plaats van een bad (± 150 liter), een gootsteen met twee kommen voor de vaat.

Het regenwater beheeren

Door de verstedelijking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de bodem in grote mate ondoordringbaar geworden, en dat werkt overstromingen mee in de hand. Het verschijnsel is de voorbije jaren toegenomen: in 2006 was 47 % van het bodemoppervlak ondoordringbaar, terwijl dat in de jaren 1950 maar iets meer dan 25 % was. Daarom is er nood aan innovatie en moeten er manieren komen om het water beter in de bodem te laten sijpelen en het daar te recupereren.

In concrete taal wil dat zeggen dat het beheer van het regenwater op het perceel van uw onderneming of gebouw het mogelijk maakt

Regenwater op het perceel bijhouden: een goede manier om de strijd aan te binden met overstromingen.

die toenemende ondoordringbaarheid van de bodem te compenseren. Zo kan men in bouwvrije stroken bijvoorbeeld tuintjes aanleggen zonder ondoordringbare materialen, of men kan daktuinen aanleggen om de waterafvoer beter te regelen, of de riolen ontlasten met behulp van een regentank, een bekken of een infiltratieput. Een aantal van die maatregelen zijn al verplicht voor nieuwbouw en zware renovaties. Die staan in de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV). Die maatregelen dienen om de wegstroming van het regenwater te temperen, om overstromingen te helpen voorkomen en om het grondwater te helpen aanvullen.

Regenwater recupereren

Regenwater is perfect bruikbaar voor toepassingen die geen drinkwater vereisen. Dat is een ecologisch en economisch interessante optie. Het regenwater dat van het dak stroomt, wordt via de dakgoten naar een regentank geleid. Dat opgevangen water kan dienen om planten te gieten, om sanitair te gebruiken (toilet, wasmachine) of om een reservoir met bluswater aan te leggen. Na een behandeling kan dat regenwater zelfs in bepaalde sanitaire of industriële procedés worden ingeschakeld. Door het geringe kalkgehalte van regenwater (weinig minerale zouten, en dus geen afzetting van zouten) komt dat water perfect in aanmerking voor machines die gebruik maken van waterkoelingsystemen of waterverwarmingssystemen.

Afvalwater zuiveren

In welbepaalde gevallen kan men ervoor kiezen afvalwater niet-gecentraliseerd te zuiveren.

Meer informatie vindt u op www.leefmilieubrussel.be > professionelen > thema's > ecoconstructie > praktische handleiding kleine gebouwen
Contact : Ecoconstructiefacilitator: fac.eco@ibgebim.be, 0800 85 775.

Thema	Juridische aard	Status	Inhoud
Voedingsmiddelen	Koninklijk Besluit	van 18/03/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 8/04/2008	tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 13 maart 2000 tot vaststelling van de maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen toegelaten in en op voedingsmiddelen
Seveso	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 15/05/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 10/06/2008	tot wijziging van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 oktober 2001 tot aanwijzing van de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegde diensten met het oog op de tenuitvoerlegging van het samenwerkingsakkoord van 21 juni 1999 tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken
Asbest	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 10/04/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 18/06/2008	betreffende de voorwaarden die van toepassing zijn op de werven voor de verwijdering en de inkapseling van asbest
Energie	3 besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 19/06/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 02/07/2008	- betreffende de erkenning van de EPB adviseurs - tot vaststelling van de inhoud van het EPB-voorstel en van de technisch-economische haalbaarheid - tot bepaling van de inwerkingtreding van de ordonnantie van 7 juni 2007 betreffende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen
Energie	3 besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 19/06/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 04/07/2008	- tot vastlegging van de procedure voor het onderzoek van de aanvragen tot het bekomen van een afwijking en de criteria voor toekenning ervan zoals bedoeld in artikel 7, par. 2, van de ordonnantie van 7 juni 2007 betreffende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen - tot vaststelling van de vorm en de inhoud van de kennisgeving van het begin van de werkzaamheden, de EPB-aangifte en de vereenvoudigde aangifte - betreffende het energieprestatiecertificaat voor nieuwe gebouwen die bestemd zijn voor wooneenheden, kantoren en diensten, en onderwijs
Energie	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 20/03/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 15/07/2008	betreffende de bevordering van rationeel elektriciteits- en gasgebruik door middel van financiële steun
Veiligheid	Ordonnantie	van 03/07/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 06/08/2008	betreffende werken op de weg
Milieu-vergunning	Ordonnantie	van 10/07/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 06/08/2008	tot wijziging van de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's, de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen en de ordonnantie van 18 maart 2004 inzake toegang tot milieu-informatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met het oog op de participatie van het publiek aan beslissingsprocedures die betrekking hebben op het leefmilieu of die een impact hebben op het leefmilieu
Milieu-vergunning	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	van 10/07/2008 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 13/08/2008	tot wijziging van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 juni 1993 tot bepaling van de publiekrechtelijke rechtspersonen voor wie de milieuattesten en milieuvergunningen worden afgegeven door het Brussels Instituut voor Milieubeheer

Leefmilieu Brussel News is een driemaandelijkse uitgave van Leefmilieu Brussel voor professionals.

Coördinatie:
Frédérique Bouras

Layout :
Wim Didelez en
Laurence Jacmin

Leescomité:
Xavier Van Roy,
Louis Grippa, Rik De Laet,
Grégoire Clerfayt

Verantwoordelijke uitgevers:
J.P. Hannequart &
E. Schamp – Gulledele, 100
1200 Brussel

Fotokrediet :
Nathalie Nizette,
Leefmilieu Brussel,
Groep NMBS

GEDRUKT MET PLANTAARDIGE
INKT OP GERECYCLEERD PAPIER

